

Vil registrere angrep på helsepersonell

Legeforeningen vil gjennom norske myndigheter arbeide for at det opprettes et system som systematisk registrerer angrep på leger og annet helsepersonell i krig og konflikt.

– I dag mangler en systematisk registrering av slike angrep. Ingen internasjonale organisasjoner har dette som oppgave, sier president i Legeforeningen Torunn Janbu.

– I tillegg til at alle angrep må etterforskes og de ansvarlige stilles for retten, er registrering av data nødvendig for å dokumentere hvorfor medisinsk personell og sykehus blir angrepet, og for å iverksette tiltak for å forebygge slike angrep.

Hvert år blir leger og annet helsepersonell angrepet i krig og konflikt rundt om i verden. I august 2010 ble helsepersonell drept i Afghanistan, og det finnes også eksempler fra Sudan og Sri Lanka de senere årene. Slike angrep er brudd på Genèvekonvensjonen og Verdens legeforening (WMA) sine *Regulations in times of war*.

– Legeforeningen har utarbeidet et notat til WMA hvor vi foreslår at organisasjonen må arbeide aktivt for systematisk registrering av angrep på helsepersonell, sier Janbu. Også Center for Public Health and Human Rights ved Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health har tatt til orde for en systematisk registrering av slike angrep.

Verdens helseorganisasjon (WHO) er som regel til stede ved alle internasjonale og nasjonale konflikter, rapporterer om situasjonen for befolkningen og bidrar til å få

frem humanitær hjelp. Norge har styreplass i WHO ved helsedirektør Bjørn Inge Larsen frem til 2013, og Legeforeningen anmoder norske myndigheter om å fremme saken under World Health Assembly i mai 2011. Et av målene i det norske arbeidet er *Support and promote the right to health services*.

– Legeforeningen mener sikkerhet for helsepersonell i krig og konflikt omfattes av målet og tror et system for registrering best kan utvikles innenfor FN-systemet og gjerne innenfor WHO, selv om ikke organisasjonen har et selvstendig innsamlingsansvar, sier Torunn Janbu. WHO kan utvikle metoder og utarbeide retningslinjer for hvordan opplysninger kan rapporteres.

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no

Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Legeforeningen har som målsetting å være oppdatert når det gjelder helsekonsekvenser av klimaendringene. Illustrasjonsfoto Colourbox

Legenes klimastemme blir hørt

– Det er gledelig at det er fremgang i klimaforhandlingene, og at legenes klimastemme blir hørt nasjonalt og internasjonalt.

Det sier fungerende leder i Legeforeningens utvalg for global oppvarming og helse Knut Erling Moksnes.

Legeforeningen har både via sin internasjonale forankring og sitt nasjonale engasjement, gitt sin støtte til *Declaration Statement on Climate and Health* som ble vedtatt under FN's klimakonferanse i Cancun, Mexico i desember 2010 (1). Erklæringen som bl.a. ble underskrevet Verdens legeforening (WMA) og den europeiske legeforening (CPME) inneholder en oppsummering av helsekonsekvenser av klimaendringer. Klimaforhandlere oppfordres til å rette oppmerksomhet mot helsekonsekvenser av klimaendringer ved

å bringe helse inn i klimadebatten, og å treffe tiltak mot de alvorlige helsetruslene disse endringene medfører.

Budskapet i erklæringen ble blant annet tatt opp i et møte med miljø- og utviklingsminister Erik Solheim før møtet i Mexico. Legeforeningen oppfordret ministeren om tydelig å vektlegge helseperspektivet i arbeidet med klimaendringer, slik også WMA og CPME har foreslått.

Legeforeningen mener, på lik linje med WMA og CPME, at det er viktig å ha en avtale som adresserer helserelaterte temaer på en forståelig måte, og at helseaktører, inkludert leger, er tett involvert i prosessene. Legeforeningen vil jobbe videre med sitt kli-

maengasjement rettet mot helse ved å sikre at allmenne helsekonsekvenser får en sentral plass i diskusjonene om klimaendringer.

– Selv om det fortsatt er en vei å gå i forhold til de ovennevnte mål, er en internasjonal avtale et godt grunnlag for neste klimaforhandlingsmøte i Sør Afrika, sier Erling Moxnes. Ved sitt utvalg for global oppvarming og helse vil Legeforeningen i 2011 blant annet sette søkelyset på forskning rundt helsekonsekvenser av klimaendring, sier han.

Legeforeningen har som målsetting å være oppdatert når det gjelder helsekonsekvenser av klimaendringene og å kunne bidra med kompetanse på området overfor myndigheter og aktuelle organisasjoner. Foreningen vil arbeide for at den kunnskapen som Legeforeningen besitter om klimarelaterte helsekonsekvenser, anvendes på flere ulike arenaer og beslutningsnivå. Dette gjelder både hva som gjøres av leger som enkeltpersoner, og hvordan Legeforeningen bidrar i det internasjonale arbeidet for å redusere helsekonsekvenser av klimaendringer.

Tatjana Razumova

tatjana.razumova@legeforeningen.no

Medisinsk fagavdeling

Litteratur

1. The Cancun statement: Climate Change and Health. The time to act is now. www.noharm.org/lib/downloads/climate/Cancun_Statement.pdf [4.1.2011].